

SULISOK(K)

Ünnepre készülünk

Karácsonyt a gyermek ünnepének nevezik. S valóban az is. Mikor a gyermek kimondja ezt a szót: karácsony, kalácsillatot érez, bongó harangszót hall, fehér angyalokat lát. Karácsonyt a család ünnepének is nevezik. Ez az elnevezés is találó. Egyetlen ünnep se tereli úgy össze a család szétszórt tagjait, mint

Stehlárik Tamara, 9. osztály

a karácsony. A karácsonyi harangok hívó szava messze hangzik, s összegyűjti azokat, akiket a sors keze elválasztott. A karácsonyt még a béke ünnepének is nevezik. Olvastam, hogy nem volt még olyan háború a földön, amely legalább egy órára ne szünetelt volna karácsonykor. A karácsony legtalálhatóbb neve mégis ez: a szeretet ünnepe. Örömhíre az emberszeretet igazsága. Az idén is vegyük észre, hogy mindannyian küldöttek vagyunk, akár csak Jézus születésének történetében az angyalok és a pásztorok. Tovább kell adni a szeretet igazságát és örömet az egész világnak. A szépen ünnepelt karácsony talán csendesebb, meghittebb, mint a hajszott hétköznapi élet. Mégis éppen ez az a nap, amelyik nyitottságot kíván a többi ember felé. Gyakorlatias, hatékony, figyelmes segítő szeretetre indít. Kötelez arra

is, hogy számot adjunk reménységünk okáról, hogy továbbadjuk hitünket családjunknak, rokonságunknak, de a távolabb állóknak is. Hogy tiszteljük az élet születését.

„Alszik mindenki, császár, kancellár, gróf, beamter, jurátus, nemes kisasszony, s belefáradva dacos sírásába, édesdeden szunnyad a kised is, aki megszületett, és minden érlökésére nő, csodálatosan, csodává épül. Légzése már olyan, mint az életé, s benne van a világ.” (Kosztolányi Dezső)

László Ildikó, igazgató

Milyen szülő leszek?

(a másodikosok gondolatai)

Amikor felnövök, olyan lány lesz majd a feleségem, aki mókás, jól tud főzni és szereti a gyerekeket. Nekem három gyerekem lesz. Nagyon sokat fogunk focizni a fiúkkal. Lányom is lesz.

Én és a feleségem meg a gyerekek nagyon vigyázunk majd a természetre. A gyerekekkel fából készítünk majd játékokat: csúzlit, sípot, kockákat. A gyerekeknek megtanítom azt, hogyan kell törődni az állatokkal. Boldog család leszünk.

Mikus Olivér

Ha nagy leszek, szeretnék egy kislányt. Sok mindenre megtanítom majd. Nagyon fogom szeretni. Arra fogom tanítani, hogy ne bántson senkit és ne legyen irigy. A tanulásban szigorú leszek. Fontos, hogy szeresse a nagyszülőket. Megtanítom sütni, ahogy engem a mamám. Amikor beteg lesz, ápolni fogom.

Sokat fogunk beszélgetni és biciklizni. Megszerettetem vele az állatokat. Engedékeny leszek, ha játszani szeretne. Minden este mesét fogok mondani neki. Szeretném, hogy boldog legyen. De addig még van időm, sokat kell tanulnom és találnom kell egy vicces férjet.

Blazsek Hanna

Egyszer apuka leszek. Szerintem két gyermekem lesz. Egy fiút és egy lányt szeretnék. A fiam Dániel lesz, a lányom nevét még nem tudom. Közepesen szigorú leszek velük. Veszek nekik csocsóasztalt és sokat fogunk játszani. Lesz egy kutyánk is, akivel huncutkodni fogunk. Fogok velük horgászni jární. Minden évben elviszem őket az állatkertbe. Nagyon fogom szeretni a gyermekeimet.

Deák Dániel

Nekem tetszik

Ha felnövök, én biztosan méhészt leszek. A nagyapám is ezzel foglalkozik. Nagyon érdekes mesterség ez. Még ma is nélkülözhetetlen foglalkozás.

Mindenki tudja, hogy milyen fontosak a méhek, hiszen nélkülük nem maradnánk mi se életben. Ezért fontos, hogy a méhekről gondoskodjunk. Nagyapám mindig kaptárokat készít a méheinek. Télen eteti őket, hogy el ne pusztuljanak a növé-

Václav Emma Sofia Julianna, 2. osztály

Panyik Tímea, 1. osztály

nyek virágzásáig. És fontos, hogy a kaptárok közelében legyen víz is, amit ihatnak. A méhek a törődést sok finom mézzel jutalmazzák, amit nagyapám kiperget. Nagymamám is sokszor segít ezekben a feladatokban. Sokan nem is sejtik, mennyi munka, tudás és tapasztalat kell a méhészkedéshez. Örülök annak, hogy a nagyszüleim ilyen szorgalmasak és gondoskodók. Ezért szeretem őket.

Vanko Nimród Endre, 3. osztály

Apukám munkája

Apukám mezőgazdasági gépjavító. Munkája nagyon fontos, mert segíti a mezőgazdászok munkáját. Van egy szerelőautója, ami tele van szerszámokkal, ezzel jár dolgozni.

Egész évben sok a munkája. Télen, mikor a földeken nincs munka, megcsinálják a járművek karbantartását. Ellenőrzik a gépeket, motorokat, hogy tavaszra már készen álljanak a munkákra. Nyáron, aratás idején is többször hívják apát, hogy segítsen, ha elromlik egy bálázó vagy egy kombájn. Ilyenkor beül az autójába, kihajt a földre és már szereli is az elromlott járművet! Sokszor javított már traktort, vetőgépet, tárcsázót. Nekem is nagyon tetszik ez a munka.

Kontár Marcel, 3. osztály

Mikus Szófia, 4. osztály

Példa anyukámról, apukámról

Azt hiszem, ha felnőtt leszek, pincér leszek. Az én szüleim is ebben a szakmában dolgoznak. Itt, Felsőszeliben van egy éttermük, ott sündörgök nyaranta, segítek – ha lehet – én is, kicsi korom óta.

Szeretek az emberek között lenni. Mindig rám mosolyognak, ha apukám mellett vagyok. Szeretek koktélt keverni, mert jó érzés látni a szép színeket, s örülök, ha a vendégek finomnak tartják, vagy ha megdicsérik az ételt.

Ha felnőtt leszek, olyan bárom leszek, ami mellett jó nagy medence lesz, hogy az emberek ott

Vreba Sebastian, 2. osztály

fogyaszthassák el a finom nyári koktélokot. A kisgyerekeknek berendezek egy jó nagy játszótermet. Olyan szorgos leszek én is, mint most apukám és anyukám.

Kohút Simona 3. osztály

Jakubecz Dóra, 3. osztály

Arról álmodozom

Már kicsi korom óta arra vágyom, hogy lovas legyek. Elképzelttem már sokszor, hogy az anyukám egyszer lovat vesz nekem, amit Szellőrózsának neveznék. Szeretem a lágyszellőt, a rózsaszín illatát, így Szellőrózsával is hamar összebarátkoznék. Képzetelemben sokszor lovagolok rajta, befonom a sörényét, amit virágokkal is díszítek. Azt is el tudom képzelni, hogy versenyekre járok vele, ott jól szerepelek majd, mert Szellő kitartóan gyakorol, bátor lovacska. Ilyenkor én almával és répával kedveskednék neki, megjutalmaznám őt. Rendszeresen sok órát töltenék vele, edzenék vagy csak úgy legelészünk. Túrázni is járnék vele, ahová magunkkal vinnék Bobit, a kiskutyát is. Bobi a dombon felfelé szaglászna, lefelé bizonyosan sietne, ezért rászólnék: – Bobi, lassíts! Álmom, remélem, valóra válhat, szeretnék igazán lovast.

Kontár Emily Rose 3. osztály

A várva várt nyaralás

Augusztusi reggel volt. Nagyon vártam, hogy elkezdődjön a nyaralásunk. Vidáman ébredtünk, hiszen végre nyaralunk! A reggeli után bepakoltuk az autónkba az este elkészített bőröndöket, csomagokat. Hosszú küszködés után végül ez is sikerült! Beültünk az autóba, s ekkor döbbsentünk rá, hogy nem lesz kényelmes az utazás! Az anyukám kicsit túlzásba esett a pakolással, még az ülésen is táskák voltak, ráadásul a nagyszüleim is velünk utaztak! Egész úton úgy szorongtunk, mint a heringek a konzervben. Ettől függetlenül útközben vidáman daloltunk, rájöttünk, hogy igaz a mondás: Sok jó ember kis helyen is elfér.

Néma Linett, 1. osztály

Megérkezésünk után elfoglaltuk a szállást, kipakoltuk csomagjainkat az autóból. No, ekkor újabb döbbsentet ért: nem találtam a bőröndömet! Sehol se volt, hiába kutattam utána. Otthon maradt, így az első strandolás helyett ruhavásárlásra mentem anyukámmal, apukámmal. Először rettenetesen mérgesek voltunk, de utólag visszagondolva vicces a történet. Nyaralásunk emlékezetes volt, végül minden jól sikerült.

Szokolci Ádám, 4. osztály

Nekem tetszik

Én nagyon szeretem az állatokat, ezért ha felnövök, szeretnék létrehozni egy állatfarmot. Tartanék ott tyúkokat, teheneket, nyulakat, lovakat, de lennének cicáim és kutyáim is. Minden állatnak hatalmas kifutója lenne, hogy kényelmesen elférjenek, szabadon mozoghassanak, hogy egészségesen fejlődjenek.

A lovakkal azért szeretnék foglalkozni, mert a kedvenceim. Szeretnék megtanulni lovagolni és részt venni velük díjugrató versenyeken.

A farmon szívesen vendégül látnám a gyerekeket, hogy jobban megismerhessék a háziállatokat, kipróbálhassák az állatgondozást.

Koday Lívía Liza, 4. osztály

Nekem ez azért is fontos, mert manapság nagyon kevés falusi háznál tartanak állatot, így mi, gyerekek se nagyon tudjuk, hogy miből is kerül az asztalra a hús, a tojás, a tej.

Kontár Lia, 4. osztály

Látogatóban a dédinél

Én nagyon szeretek a dédimhez járni. Ő, mikor otthon vagyok, szeret nekem mesélni. A régi szép időkről, a háborúról, a gyermekkoráról, és hogy milyen jó ember volt a dédipapám. A legrosszabb emlék, amit nem tudott elfelejteni, a háború volt.

Elmesélte, hogy a háborúban az orosz katonák németeket kerestek, s minden házba benéztek, hogy nincsenek-e köztük németek. A dédiékhez is bement egy öreg orosz katona. Először a dédi ment ki a bunkerből. Legutoljára a dédim anyukája, erre az orosz katona azt mondta: „Neboj babos, charasó!” (Ne félj, mama, orosz katona jön.)

Dédim szépen felnőtt, s már gimnáziumba járt. Egy szép napon találkozott egy fiatalemberrel, a dédipapával. A sok udvarlás után Perleczky Lőrinc eljegyezte Takács Valériát, és az esküvő után négy gyermekük született: Pali papa, Lajos bácsi, Pityu és húguk, Zsuzsi. A családnak jó sora volt, mivel a dédipapa mérnök volt, s ő építette az ovit és egy nagy korcsolyapályát is. Dédipapa szerette családját, s mindig azt mondta, hogy amíg őt látják, addig ne féljenek. Sajnos én nem ismerhettem meg, az anyukám két éves koráig élt. Régi, megsárgult fotókon látom őt csupán.

Szabó Dorka, 4. osztály

Cetli Hanna Laura, 5. osztály

Barangolás szülőhelyemen

A szülőfalumat Alsószelenek hívják. Szeretek itt élni, mert vannak itt erdők, folyók, patakok. Nagyszüleimmel gyakran szoktunk a szeli határban túrázni.

Egy hideg téli napon a papámmal kimentünk a határba agancsot keresni. Anyukám készített nekünk forró teát és elemózsiát. Az odafele vezető úton megbeszéltük az útvonalat, amin menni fogunk. Amikor megérkeztünk, máris nekivágtunk a keresésnek. Miközben haladtunk, félúton a papám megmutatta a már felfedezett róka- és borzlyukakat. Egy kis barangolás után a papám észrevett valamit. Odszaladtam, s láttam, hogy egy agancs. Nagyon megörültünk ennek, de nem bíztuk el magunkat, hanem folytattuk a keresést.

Amikor az erdő széléhez értünk, körülnéztünk, hogy látunk-e őzeket, de nem láttunk. Folytattuk utunkat. Az autóhoz közelítve egy bokor tövében megpillantottuk a másik agancsot. Így boldogan mentünk vissza az autóhoz. Otthon egy forró tea mellett elmondtam szüleimnek a történetet. Az agancsok azóta is a szekrényben vannak.

Szalay Bianka, 3. osztály

Szalai Ádám, 5. osztály

Megsárgult arcok (részletek)

A dédszüleim régi szobájában két kép lóg a falon. Az egyik az ükapám, a másikon az ükanyám látható. Az ükapámon a katonai egyenruha van, amiben 1914-ben elindult a háborúba. (...)

A felesége gyereket várt, amikor ükapánkat behívták harcolni az első világháborúba. A Przemysl-erődbe vitték, ahol azt a parancsot kapta a több ezer katonával együtt, hogy védjék meg az erődöt. (...) A második támadáskor az oroszok körbevették az erődöt és nem engedték

Lóci Zita, 7. osztály

be az élelmet, így próbálták legyengíteni a katonákat. Sokan az éhség miatt haltak meg. Már annyira éhesek voltak, hogy madarat és a lovaikat ették meg. Az ükapánk felfedezett egy galambfészket és a benne lévő tojásokat nyersen itta meg. Később már a bőrbakancsból és fűből főztek levest. (...) Végül hadifogolyként végezték. Szibériába vitték

őket a krasznójarszki munkatáborba. Mikor az ükapánkról megtudták, hogy kovács, elvitték egy közeli településre, ahol kovácsmester lett a rendőrparancsnok szigorú felügyelete mellett. (...) A munkatábor alatt sok levelet kapott

Panyik Dóra, 6. osztály

a feleségétől, de egy idő után nem jött semmi. Ezért nagyon-nagyon honvágya lett. (...) Az ottani emberek nagyon megsajnálták. Ezután közösen segítettek neki és egy társának a hazaszökésben. Hónapokig mentek, közben kerestek állást és a pénzt, amit kaptak, elosztották, mert mind a ketten haza akartak jutni. Elértek a szentpétervári kikötőhöz, ahonnan indultak a hajók Hamburgba. Az első hajót lekésték, de az útközben elsüllyedt a sok hazavágyó katonával együtt. Másodszor menekült meg a halál elől. Az ükapánk két nap múlva indult haza a következő hajóval. Sikeresen

Hamburgba ért, innen vonattal ment Csehországba. Ott tudatták vele, hogy nincs Osztrák-Magyar Monarchia, nincs Pozsony vármegye és a szülőfaluja, Réte, már Csehszlovákiához tartozik. Így indult el hazafelé, több, mint hat év távollét után, hogy találkozzon feleségével és eddig soha nem látott kislíával. Viszont ez már egy másik történet.

Süll Kira, 6. osztály

Megsárgult arcok (részletek)

Én már nem ismerhettem a dédapámat és nem hallhattam a beszámolóit a gyerekkoráról, de nyolcvanhárom évesen még lejegyezte a szülei és az ő családja történetét.

Az ükszüleim, miután összeházasodtak, alig egy évet töltöttek együtt, mert kitört az első világháború. Az összes férfit behívták katonának. Több, mint hat éven keresztül volt távol a feleségétől ükapám, de sikerült hazajönnie. Rétén laktak és négy gyermekük született, három fiú és egy lány. Az egyik fiú a dédapám.

Nagy Flóra
5.o

A házuk első szobájában kovácsműhelyt nyitottak, ahová gyakran jártak az emberek, mert ükapám volt az egyetlen kovács a faluban. A falubeliek odavitték a régi szerszámokat megjavíttatni, a lovat patkoltatni. Jó életük volt. Az ükanyánk egyszer megbetegedett. Legalább egy éven át feküdt. A rokonok, barátok gyakran meglátogatták és vittek neki gyógynövényeket. Szerencsére felépült, de megvakult. Még ilyen állapotban sem hagyott fel a sütéssel és főzéssel. A gyerekek és a férje segítettek neki mindenben. Dédapánk gyúrta

Nagy Flóra, 5. osztály

a tésztát és kenyeret sütött. ... Egy régi cséplőgépük volt, s jött egy üzletember, aki kínált nekik egy új cséplőgépet részletfizetésre. A család ennek nagyon megörült. De mikor megjött a gép, nem küldték el hozzá az alkatrészeket. Mivel nem tudtak csépelni, nem volt pénzük, amiből fizethettek volna. Ebből bírósági per lett. Árverésre kerültek a földek, a ház, a vagyon. Ekkor dédapám még csak nyolc éves volt. A házat nem vették meg, mert szorult annyi jószág az emberekbe, hogy mivel négy gyerek volt, meghagyták a házat. (...) Nagyon szegényen éltek. A cipőt, amikor csak lehetett, nem hordták, csak a templomba húzták fel. Kint fürödtek az udvaron, amikor a nap felmelegítette a vizet. Egy picike kertet kialakítottak, és ott termesztettek zöldségeket.

Kolozsi Csenge, 8. osztály

A dédapánk később a szenci iskolába ment, ahol volt egy kedves tanára, aki elküldte őt egy nyári iskolába, ahol megtanult szlovákul és megtanulta a Morse-ábécét. Ezek után nagyon jól teljesített az iskolában. Jól rajzolt, ezért ő készítette a geometriai rajzokat az osztálytársainak. A gyerekek három koronát adtak neki érte. (...) Béla, dédapánk testvére inasnak ment Pozsonyba, ingyen dolgozott, de mellékes munkát is végzett, amiért kapott pénzt és a szüleinek küldte. (...) Rengeteget dolgoztak, megállás nélkül. A dédapánk alig múlt tizennyolc éves, és behívták őt a II. világháborúba. Szerencsére túlélte, rádiósként dolgozott, mert jól tudta a Morse-ábécét.

Őseim kitartásuknak, szorgalmuknak és hitüknek köszönhetően át tudták vészelni a nyomort és a nélkülözést és sikerült mindig újból lábra állniuk.

Süll Tília, 6. osztály

Hass, Alkoss, Gyarapíts!

Számomra a haza az egyben szabadságot is jelent. Szabadnak érzem magam, ha kimondhatom, hogy én magyar vagyok. Örülök, hogy ezt a nyelvet beszélhetem és nem cserélném le semmi áron se. Én Szlovákiában élek, egy kis faluban, melynek neve Felsőszeli. Ebben a faluban a lakosság nagy része magyarul beszél. Az iskolánk Széchenyi István nevét viseli, hisz ő volt a történelemben az egyik legnagyobb magyar.

Szabó Noémi, 5. osztály

Nálunk az iskolában az egyik fő tantárgy a magyar nyelv és az irodalom. A tanító nénink mindig arra buzdít, hogy tartsuk meg a magyar nyelvet, mert már sokan elfelejtették anyanyelvüket a felvidékiek azóta, amióta

Szlovákia nem Magyarországhoz tartozik. Igaz, itt a környéken még sokan vannak magyarok, de egyre fogynak. A magyar nyelv nagyon nehéz nyelv, de nagyon szép eredete, múltja és hangzása van.

Én magyar embernek születtem és magyar is maradok örökké. Remélem, hogy az utódaim is továbbviszik a nyelvet, magyarságukat, és az a szó, hogy „magyar vagyok” fennmarad örökké.

Soják Patrik, 7. osztály

Ha a régi fénykép beszélni tudna... (részletek)

Én gyakran látogatok el a dédnagyanyámhoz, aki már 87 éves, de még mindig aktív, gondoskodik rólunk, gyakran süt-főz nekünk mindenféle finomságokat. (...) Ha együtt vagyunk, gyakran nézegetünk régi képeket és sokat mesél az emberekről, akik azokon szerepelnek, ilyenkor felidézi a múltat. (...) Nemrég egy olyan képet vett a kezébe, amit meglátva majdnem sírva fakadt. Elmondta, hogy ez az egyetlen fénykép, amely nagyszüleit megörökítette.

Dédim elmondta, hogy nagymamájának ő volt az egyetlen lányunokája, és talán ezért is szerette őt annyira. (...) Mivel a nagymamájának 4 erős legényfia volt, akik hatalmas étkűek voltak, egy rejtékhelyet alakított ki a nyitott kemence sarkában, oda rejtette el kedves lányunokája számára a finomságokat, mert különben a fiai mindent meettek volna előle. (...)

Dédnagyanyám életének legszomorúbb pillanata volt, amikor 1947-ben a nagyszüleit kitelepítették Magyarországra. Dédmamám ekkor 12 éves volt. Sírva idézte fel nekem azokat az eseményeket.

Amikor nagyszüleinek megjött a „fehér lap”, ami azt jelentette, hogy kitelepítik őket, nagyapja azt mondta: „Olyan nincs, hogy innen mindenünket elvigyenek, azt nem fogják tudni megcsinálni.” Amikor eljött a szomorú nap, 1947. május 20., bejárt az udvarra 2 nagy teherautó vontatóval, és bizony mindent felpakoltak: állatokat, bútorokat, amijük csak volt. Mindjárt az első csoporttal vitték őket, akkor kezdődött Szeliben a kitelepítés. Másnap dédnagyanyám még egy fájdalmas napot élt át. Megtudták, hogy a szeliek még Galántán az állomáson vannak, a vonat még nem indult el velük. Ezért a dédmamám és anyukája gyalog elindultak Galántára, hogy indulás előtt még láthassák a szeretteiket. Megmaradt benne az a kép, ahogy nagymamája ül a nyitott vagon ajtajában, és ott sír. Nagypapája egy másik vagonban fejte a teheneket, etette az állatokat. 3 vagonra volt felírva, hogy Varga József, azokban voltak az ő holmijaik. Itt, akkor elbúcsúztak és dédmamám nagyszüleit a vonat sajnos messzire vitte, egész Tolna megyébe, Tevelre. Csak egy hónap múlva tudták meg, hogy hol is vannak, mert csak akkor jött először tőlük levél.

Ezután dédnagyanyám zokogva mesélte, hogy 8 hosszú évig nem találkozhatott a nagyszüleivel. Ekkor küldhettek csak nekik Magyarországról meghívólevelet, amit Prágába kellett elvinniük és ott kaptak útlevelet.

Kontár Noémi, 5. osztály

1955 májusában indult el dédnagyanyám az anyukájával vonattal Tevelre, hogy találkozhasson végre megint szeretett nagymamájával. Amikor a nagyszülei teveli háza elé értek, látták, hogy azok már ott várják őket az udvaron. Dédmamám hallotta, ahogy rég látott nagyanyja odaszól nagyapjának: „Ez a lányunk, a Julcsi, az biztos, de az a másik lehet az unokánk, az Eszti?” Nem ismerték meg, mert 12 éves kora óta nem látták, s ekkor dédnagyanyám már 20 éves volt. Szó nélkül ölelték meg egymást. Dédmamám az ő kedves nagymamáját sajnos ekkor látta utoljára, mert pár éven belül meghalt, és a temetésére nem mehetett el, mert akkor született meg az első lánya. (...)

Šator Brigitta, 5. osztály

Dédim megint könnyezni kezdett, és én sajnáltam, hogy a dédmamámnak ez a fénykép ilyen fájó emlékeket idézett fel. Volt még előttünk pár kép, de nem kérdeztem róluk, mert nem akartam, hogy még jobban elszomorodjon. Remélem, dédmamám egypár évig fog még élni, és sok emléket mesél el még nekem, remélem vidámabbakat is.

Nagy Olivér, 7. osztály

Az anyanyelv

Šranko Sebastián, 6. osztály

Az anyanyelv minden ember számára fontos, senki sem veheti el tőlünk. Értékes kincs, ezen a nyelven tanultuk meg az első szavakat, mondatokat.

Kell, hogy ápoljuk az anyanyelvünket, mert nem szabad, hogy elveszzen számunkra. Sokan azt gondolják, hogy a gyermeknek jobb, ha szlovák óvodába, majd iskolába jár, mert jobban el fog tudni helyezkedni az életben, mivel, hogy Szlovákiában élünk. De közben a gyermeknek sokkal nehezebb megtanulni a szavakat és szakszavakat idegen nyelven. Ha nincs a közelben magyar iskola csak szlovák, akkor nincs más

választás, megértem, de ha van és ezek után is szlovák iskolába íratja a szülő a gyereket, akkor azt már nem értem, miért. Tisztában vagyok vele, hogy vannak olyan emberek, akik elítélnék minket anyanyelvünk miatt, és sajnos néha szégyelljük miatta használni a magyar nyelvet. De jusson eszünkbe ilyenkor, hogy nekünk is ugyanúgy

jogunk van használni anyanyelvünket, mint bárki másnak. Olyan jó érzés, számomra, amikor az anyanyelvemen szólalhatok meg!

Én úgy fogom megőrizni a magyarságom, hogy majd átadom gyermekeimnek anyanyelvi tudásom, magyar nyelvű óvodába és iskolába iratom őket, ha ez lehetséges lesz.

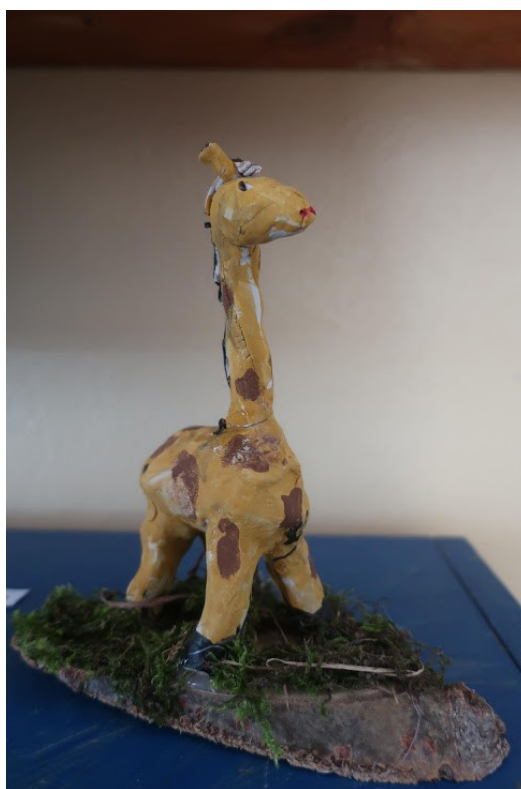
Lóci Zita, 7. osztály

Hass, alkoss, gyarapíts: s a haza fényre derül!

Mit is jelent számomra a haza fogalma? Ha röviden kellene megfogalmaznom, akkor azt a helyet említeném, ahol születtem és ahol élek.

Igazából még sok minden mást is felsorolnék, ami szorosan összefűződik a haza fogalmával. A haza jelentheti a szülőföldet, a családot, a nemzetet, a kultúrát, a múltat, a történelmet.

Fontos, hogy a magyarlakta területeken ápoljuk a kultúrát és a magyarságot. Itt, Felvidéken szerintem még nehezebb, mert sok nehézség adódik, nyelvi téren, amivel nap mint nap meg kell küzdeni egy szlovákiai magyarnak. Szerencsére vannak köztünk emberek, akik tesznek a közösségért itt ebben a régióban is. A falunkban több szervezet is működik aktívan, s ezzel kiveszik ők is a részüket a község kulturális életéből. Ilyen események a szüreti felvonulás és mulatság, valamint a néptáncalálkozó és táncház is. Minden ilyen rendezvényen fellép a Höcögők néptáncsoport, amelynek tagja vagyok én is. A különféle megszervezett eseménybe mindig igyekeznek minden korosztályt bevonni. Céljuk a hagyományőrzés és a jó szórakozás. Felsőszeliben éneklőcsoporthoz és citerazenekar is működik. A mi alapiskolánkban is működik egy szakkör Felfedező csapat néven, melynek célja többek között a múlt megismerése és a hagyományok megőrzése. Szívesen járok én is erre a szakkörre, sok érdekességet tanultam itt a Felsőszeli történetéről is. Minden nyáron

Horváth Borbála, 3. osztály

is. Minden nyáron táborok is szerveződnek, amelyek magyar nyelvű gyerekeket foglalkoztatnak.

Fontosnak tartom, hogy én is bekapcsolódjak olyan tevékenységekbe, amivel hozzájárulhatok a haza és az anyanyelv megőrzéséhez. Fontos, hogy összetartsunk és szeressük egymást itt ahol élünk, a hazánkban. Ha bármilyen nehézségek is adódnak a haza és az anyanyelv megvédése érdekében, mindig meg kell oldani, mert ez által is gazdagabbá tudunk válni.

Vanko Norbert Bence, 7. osztály

Határtalan élet (részlet)

Varga Alexa, 9. osztály

Az ember egy önfejű, bár mégis intelligens lény, aki szereti a szabályokat megszegni, és a határokat átlépni. Van-e olyan szabály vagy határ, ami mégis a mi életünket könnyíti és segíti, hogy egészségesek legyünk?

Mi lehet vajon ez a határ, és miért érdemes nem megszegni és átlépni őket, vagy, ha már átlépjük rosszak vagyunk? Ezek azok a kérdések, amelyek felmerülnek bennünk nap mind nap. Miért van az, hogy ezekre a kérdésekre senki sem tudja a választ? (...) Ez a határ a múltban működött, mivel dédapáink még nem gondolkoztak ilyenén, ám mégis jól éltek. De az emberek idővel átlépték ezt a határt, s most nem találnak rá arra, amit keresnek.

Pedig ez a határ ott van a lábunk előtt az egyszerűségben és a szerénységben. Oly közel van a megoldás, ám mégis túl távol, hogy a probléma forrása saját magunk vagyunk, akik nem bírjuk bevallani magunknak, hogy elrontottuk. Az emberiség, ha lelassulna – magába nézne – mindenki észrevenné, hogy mit tett, és merre sodródunk.

Egyszerre rájönne, mit kéne tennie ahhoz, hogy a múltban és jelenben okozott sebeinket begyógyítsuk. (...)

Ezt mi még nem érezzük, de ha így haladunk nem csak mi, de majd a gyermekeink is ebben fognak felnőni. És ez mind miattunk van. Csakis miattunk, akik azt hitték, hogy mindenük lehet, és mindent uralhatunk, mint a királyok. Pedig ez nem így van. Nekünk is megvan a világban a saját helyünk. Ez pedig nem a mindenség tetején van. Egy hangya okosabb nálunk (pedig milyen kicsik), okosan fenntartják a bolyt és túlélnek, ami nekünk embereknek nem nagyon sikerül. Miért lehetne jó, ha mindenhol azt mondják, vedd az újat, vedd a jobbat, vedd a drágábbat. Akinek mindez nincs, azt lenézik, és porba tiporják. Ez a sok manipulatív reklám és árucikk csak a pénzéhes embereknek haszon, de nem az átlagembernek, aki ezzel azt látja, hogy a világban minden jó és szép, és ez már régóta így van. Hogy lehet, hogy egy reklámban hallható hang mondja meg mi neked a jó, mi a hasznos? Hogy lehet, hogy az emberek eszerint élnek? (...)

Ez az egész föld egy kincs számunkra, de ha elhanyagoljuk, lassan elveszik.

Pleva András Álmos, 8. osztály

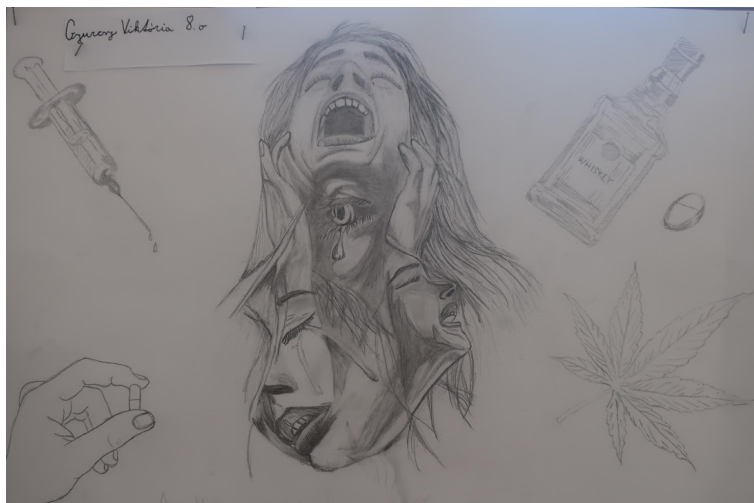
Tündérmese és valóság

Megszülettem. Anyukám már azóta védett, mikortól áldott állapotban volt velem. Mindig is azt hittem, hogy az élet tele van varázslattal, hogy egy igazi tündérmese és hogy nem kell semmitől sem félnem, de igazából csak most kezdtem észrevenni, hogy hova csöppentem. Egy rohanó világba, ami tele van méreggel és akármerre mész,

minden sarkon ott van. Az újságokban, a hírekben, nem tudsz előlük elmenekülni. Ott van, ha csak kilépsz az utcára, de még a családokban is, ami erre a legrosszabb példa. (...)

Mindenki csak rohan. Nem értem. Miért nem tudják megállni, hogy folyton bámulják a telefonjukat? Mostanában már mindegy hány éves az ember, mindenkit elragad magával. Mindenki csak siet és csak arra van ideje, hogy írjon a másinak, de néha még erre sem. A szociális platformokon megalkotott ugyan az a kép, hogy miként kellene élnünk és milyenek kellene lennünk, de ez nem egy

valós képet vetít elénk, ami sok ember elméjét megzavarja. Az emberiség vesztét mi magunk okozzuk. Megbontottuk a természet rendjét. Azok az erdők, amelyek több száz éve még érintetlenek voltak, tele voltak élettel. Most pedig nincs semmi a helyükön. Ennek az emberi kapzsiság az oka, mert egyre többet akarunk, féktelenül. Vajon a jövőben is minden ilyen marad, vagy sokkal rosszabb, esetleg minden megváltozik? Nem tudjuk, ettől nagyon félek, de nem csak én, sokan mások is. Anyukám viszont arra tanít, hogy a legrosszabb helyzetekben is fel kell tudni állni, és minden rosszban van valami jó.

Gyurcsy Viktória, 8. osztály

Stehlárik Tamara, 9. osztály

Így belegondolva az élet mégis egy tündérmese, mert a mesékben is jelen van ugyanúgy a gonosz, mint ahogy az összes emberben, de rajtunk áll, hogy legyőzzük-e.

Pónya Boglárka, 8. osztály

Fék nélkül élünk

Fék nélkül élünk...Hmm, mit is jelenthet ez? ...Hát, sok mindent. Egy csöppet menjünk bele, hogy mit is gondolok erről.

Hát manapság nagyon fellazult a világ, szerintem mindenki túl sokat hisz. Persze, persze legyenek álmunk, céljaink, akármekkora, ezzel nincs is probléma, hisz a mondás is úgy mondja „Merj nagyot álmodni!”. Mindenki úgy van manapság, hogy bármit megengedhet magának. Probléma az, hogy nem tudják, hogy hol van az a bizonyos határ, aminek a keretén belül kellene élnünk. Úgy érzem már kezdenek átesni a ló túlsó oldalára. Igazából amúgy nem kéne fékkel élnünk. De tekintettel a világra meg kell húznunk azt a piszok fontos vonalat. Szerintem főleg az ilyen tehetősebb emberek hiszik azt, hogy övék a világ és, hogy fékezhetetlenek. De viszont, ha 100%-ig az összes létező ember így gondolná, akkor még nagyobb káosz lenne ebben a világban. Számos embert tönkretesz a dohányzás, a drogozás, a nagymértékű

alkoholfogyasztás is. Nagyon remélem, hogy lesz erre megoldás és közös erővel megpróbáljuk kiküszöbölni a helyzetet. Hogy tovább már csak pozitív irányba haladjunk, egy jobb jövő érdekében. „Mert egynek minden nehéz, de többnek semmi sem lehetetlen”. Ezt tartjuk a fejünkben és menni fog.

Szimeth Jázmin, 8. osztály

Akik köztünk élnek, minket gazdagítanak

Akikre büszkék lehetünk, azok számunkra példaképek is lehetnek. De mit is jelent az, hogy példakép? (...) Előtte nincs akadály, legalábbis alig képezhet bármi gátat. Igazi terepe a nehezített terep. Erdő, mező, patakpart és hegyoldal. Engedjék meg, hogy bemutassam Önöknek RNDr. Moravský Lászlót, PhD. plazmafizikust és akadályfutót.

Az alsószeleli Moravský László 1987-ben született Galántán. Alapiskolai tanulmányait Alsószeleliben és a Felsőzeleli Széchenyi István Alapiskolában végezte. Már akkor fokozottan érdekelték a természettudományi tantárgyak főleg a matematika és a kémia. A galántai Kodály Zoltán Gimnáziumba jelentkezett. (...) Ezt követően a Comenius Egyetem Matematika-Fizika és Informatika Karára vezette az útja. (...) Tanulmányai sikeres befejezése után sem vált meg az egyetemtől. A kísérleti fizika tanszékén folytatta doktoranduszként elsősorban a mikrokisülések, illetve az úgynevezett plazmaceruza kutatásával foglalkozott. Erőfeszítésének fontos eredménye egy olyan plazmaceruza kifejlesztése, amely argon gáz felhasználásával nagy hatékonysággal segíti elő a kórokozó élesztőgombák pusztulását. Moravský László sokoldalú kísérleti fizikus. Munkahelye továbbra is a kísérleti fizika tanszéke, ahol 2016-tól plazmafizikusként, illetve egyetemi oktatóként dolgozik. Számos tudományos cikk szerzője és társszerzője, de kutatási eredményeit nemcsak folyóiratokban publikálja, hanem hazai és nemzetközi konferenciák résztvevőjeként is. Az európai országokon kívül Kanadában, Japánban és Ausztráliában. És hogy a fiatalok körében népszerűsítse a tudományt, rendszeresen tart előadásokat alap- és középiskolákban, magyar és szlovák nyelven. Aki úgy gondolja, hogy Moravský László csak a tudománynak él, téved. Laci ugyan is aktív sportoló, annak ellenére, hogy sosem volt erőssége a testnevelés. 2013-ban azonban úgy döntött, hogy megpróbálkozik a futással. Ezt követte a terepfutás, majd az akadályfutás. Azóta is rendszeresen fut hosszabb vagy rövidebb távokat egyéniben vagy csoportban egyaránt. 2016-tól csapattagja a felsőszeleli RoniRun Clubnak. 2013-ban lefutotta az első 10 km-es futamot a Felsőzeleli 10-es elnevezésű versenyen. Az első maratoni távját 2017 januárjában teljesítette mínusz 20 fok hidegben. Csapattal hétszer futotta le a Jasná - Pozsony 345 kilométeres szakaszát a Tátrától a Dunáig elnevezésű versenyben. Kétszer futották körül a Balatont. Ez a táv 221 kilométer. 2015-től rendszeres résztvevője a Spartan Race akadályfutó versenyeknek. Hétszer teljesítette az 50 kilométeres ultra távot. 2017-ben Andorrában, 2018-ban Franciaországban

Kleisner Zoé, 7. osztály

rendezett Európai bajnokságra is kijutott. Ugyanabban az évben a Görögországban rendezett világbajnokságban is képviselhette Szlovákiát. Szülőfalujában 5 éve vezeti és készíti fel a Spartan Training Group Dolné Saliby tagjait az akadályfutó versenyekre. (...) Nekem ő a példakép, szeretnék egyszer majd olyan lenni, mint Laci.

Takács Richárd, 8. osztály

Egy fényképre nézve...

A családban van egy olyan kép, amire illik ez a témakör. Erről a képről akkor vettem tudomást, amikor az iskola tanulói ellátogattak egy hétre a testvérfaluba, Kaposszekcsőre. Mivel vannak ott rokonaim, ezért az egyik este elmentem hozzájuk látogatóba. Laci bácsi kiment a garázsba és behozott egy 113 éves képet. A képen üknapám van szüleivel.

Ha a képek mesélni tudnának... Ez a kép is tudna mesélni, nem is keveset. A kép akkor készült,

Kontár Benedek, 4. osztály

amikor dédpapáék Szeliben laktak. A II. világháború után 1948-ban kitelepítették őket Kaposszekcsőre, nagyon sok családdal együtt, minden vagyont, bútort, állatot itt kellett hagyniuk. Amikor odaértek, mintha egy idegen országban, idegen helyen tettek volna ki őket, hisz valójában így is volt. Katonák vezették „új otthonukba”, melyben még látszódott a kitelepített német család nyomai.

Minden alkalommal, amikor családommal ellátogatunk Kaposszekcsőre, és ha az idő engedi, akkor megnézzük azt a házat is, ahol üknapa lakott. Ilyenkor apu el szokott mesélni egy-egy gyerekkori csínytevésüket.

Bár a dédpapát nem ismertem, de hallván róla egy-két dolgot, legénykorát, életét, el tudom képzelni, hogy hogyan is nézett ki, főleg úgy, hogy szokták rám mondani: „Ez a gyerek tiszta Bagoly Lajos!”

Kontár Máté, 9. osztály

Pónya Boglárka, 8. osztály

Az édes otthon szeretete (részlet)

„Nem tudhatom, hogy másnak e tájék mit jelent, nekem szülőhazám itt e lángoktól ölelt kis ország, messze ringó gyerekkorom világa”.

Az otthon nem csak egy hely, egy szó, vagy fogalom. Számomra biztonságot és menedéket jelent. Ide köt a családom, az életem, a szerettem, a boldog és a kevésbé szép pillanataim. Az otthon jelentheti a saját kis országodat, hiszen akárhová mész, ott otthon vagy. Jelentheti a szülőfaludat,

városodat is, mivel ott élsz, minden nap az utcáit járod, ismered a lakóit és biztonságban érzed magad. Otthonodnak nevezheted még egész Európát is, hiszen itt élünk, de ha meghallja az ember az otthon szót, mindenkinek a háza, lakása jut eszébe ahol, a szeretteivel együtt él, ahol önfeledten tud szórakozni, nevetni, sírni, beszélgetni, és ami a legfontosabb: szeretni. Nem mindegy, hogy hol születünk. Az egész életünket meghatározza. Nem választhatjuk meg, hogy hova szülessünk, de ez így is van jól. Az ember könnyen mondja, hogy „bárcsak máshová születtem volna”, de ezen nem tudunk változtatni.

Mi, mint szlovákiai magyarok, voltaképpen felvidékiek, nem érezzük azt akár Magyarországon, akár Szlovákiában, hogy otthon vagyunk. Magyarországon szlovákok vagyunk, míg Szlovákiában magyarok, azonban mégis tartozunk valahova. Rengetegen vannak hasonló helyzetben, mint mi, ezért ha nem is feltétlenül ismerjük egymást, mégis egybetartozunk. Ilyenek az erdélyi magyarok, a kárpátaljaiak, a vajdaságiak, az amerikai magyarok és még sokan mások. Mi mind egy csónakban evezünk.

Varga Alexa, 9. osztály

Betekintés ükszüleim életébe

Cetli Anna Regina, 2. osztály

Amikor a nagymamánál vagyok, nagyon szeretem nézni a régi családi fényképeket. Belegondolok, hogyan is élhettek abban az időben az emberek, amikor szegénység és háború volt. A férfiakat és a fiúgyermeket behívták harcolni. Az anyának ez alatt az idő alatt egyedül kellett eltartani a családot. Így volt ez a taksonyi üknagymamammal is. Egyedül tartotta el a családot. 1890-ben kiment Linzbe, ott takarított és a csokoládégyárban dolgozott. Itt ismerkedett meg üknagyapámmal. Ő osztrák származású volt. Később

házasságot kötöttek. Üknagyapámat behívták harcolni a háborúba. Ez alatt az idő alatt született két leánygyermekük, Rozália és Vilma. Rozália az én dédmamám volt. A két lányt ükmamám anyukája nevelte, mivel az ükmamám kint dolgozott, és csak néha jött haza. Amikor komolyan megbetegedett, akkor tért csak haza örökre. Üknagyapám már sajnos nem ismerhette meg a dédmamámat. Egy nap jött a távirat, hogy meghalt. Halottnak nyilvánították. Ezután üknagyamám le sem vette a fekete ruhát. Élete végéig gyászolta. Ez idő alatt becsületes embereket nevelt lányaiból. Hát, talán ennyit a megsárgult fényképekről. Néha rossz emlékek fűznek hozzájuk, de azt mondhatjuk, hogy az életük, vagy az őseink élete során a sok rosszban is történik valami jó. Ezek voltak a régi szép idők, mikor az emberek szerették egymást és több volt a tisztelet. Rájöttem, hogy ezek a megsárgult fényképek mennyit is tudnak jelenteni.

Gyurcsy Flóra, 9. osztály